

Л. В. Ісаков, *д-р геол. наук (УкрДГПІ)*

НАУКОВА КОНФЕРЕНЦІЯ “ГРАНІТОЇДИ: УМОВИ ФОРМУВАННЯ І РУДОНОСНІСТЬ” (стисле повідомлення)

У період з 27 травня по 1 червня 2013 року в Києві в Інституті геохімії, мінералогії та рудоутворення ім. М. П. Семененка НАН України відбулась конференція “Гранітоїди: умови формування і рудоносність”.

Конференція організована Інститутом геохімії, мінералогії та рудоутворення ім. М. П. Семененка НАН України за підтримки і безпосередньої участі Державної служби геології та надр України, Державного гомологічного центру України, ВГО “Спілка геологів України”, Української геологічної компанії, Міжвідомчого петрографічного комітету, Національного стратиграфічного комітету. У роботі конференції брали участь 110 науковців з України, Росії, Грузії, Казахстану, Узбекистану (фото 1), які представляли 24 міста зазначених держав і 36 провідних науково-дослідних установ і виробничих організацій (від України, окрім перерахованих організаторів, брали участь Український державний геологорозвідувальний інститут, Київський національний університет ім. Тараса Шевченка, Львівський національний університет ім. Івана Франка, Одеський національний університет ім. І. І. Мечникова, Інститут геофізики ім. С. І. Субботіна НАНУ, ТОВ “Геотехнології” та ін. Від Росії – Інститут експериментальної мінералогії; Інститут геології рудних родовищ, петрографії, мінералогії і геохімії; Центральний науково-дослідний геологорозвідувальний інститут кольорових і благородних металів; Інститут геології алмазу і благородних металів Сибірського відділення; Північно-Схід-

ний комплексний науково-дослідний інститут Далекосхідного відділення; Інститут земної кори Сибірського відділення; Інститут геології і геохімії Уральського відділення; Інститут геології і мінералогії Сибірського відділення; Всеросійський науково-дослідний геологічний інститут; Інститут експериментальної геології та ін. наукові заклади Російської академії наук, а також Новосибірський державний університет, Воронежський державний університет, Томський державний університет та ін. Від Грузії – Гірничий інститут ім. Г. Цулукидзе, Тбіліський державний університет. Від Казахстану – Східно-Казахстанський державний технічний університет ім. Д. Серикбаєва, Східно-Казахстанський державний університет ім. С. Аманжолова. Від Узбекистану – Інститут геології і геофізики ім. Х. М. Абдулаєва АНРУ.

У процесі роботи конференції було зроблено 58 доповідей, в яких охоплено величезний спектр проблемних питань з умов формування, поширення і рудоносності гранітних утворень на території держав-учасниць і світу загалом, і лише їх перерахування забрало б значну кількість сторінок журналу. Тому тих, хто бажає ознайомитися детально з тематикою представлених на конференції доповідей, ми направляємо до збірника тезисів “Научная конференция. Гранитоиды: условия формирования и рудоносность. Киев, ИГМР НАН Украины. 2013 г.” і на сайт конференції <http://conf.igmof.org.ua/ru/node/3>. Не дивує така велика кількість

учасників конференції і такий широкий спектр представлених науково-дослідних і виробничих робіт, тому що саме гранітні утворення є геологічні об'єкти, що мали значний вплив на формування геологічних структур загалом і саме з ними пов'язана переважна більшість рудних корисних копалин, а самі граніти представляють нерудну сировину для виготовлення будівельних та облицювальних матеріалів.

Зазначимо, що тим, хто безпосередньо займається гранітоїдами Українського щита, варто звернути безпосередню увагу на такі доповіді авторів: М. П. Щербак, О. М. Пономаренко, Л. М. Степанюк. Деякі особливості палеопротерозойського гранітоїдного магматизму Українського щита; В. П. Кирилук. Ранньодокембрійський ультраметаморфізм у різних структурно-фаціальних обстановках (на

прикладі західної частини Українського щита); Л. М. Степанюк, О. Б. Бобров, Т. Б. Яськевич та ін. Геохронологія гранітоїдів Добропільського масиву Приазов'я (Український щит); В. В. Шевчук, Г. Г. Павлов. Гранітоутворення в областях тектономагматичної активізації; Є. М. Шеремет. Петрологія і геохімія рідкіснометалевих гранітів; С. Г. Кривдік, Л. Л. Томурко, О. В. Дубіна. Чарнокітоїди Українського щита; Л. В. Ісаков, І. С. Паранько. Роль глибинних магматичних плюмів у формуванні гранітоїдних природних комплексів основних мегаструктур Українського щита; В. В. Сукач. Структурне положення, речовинний склад і рудоносність мезоархейських субвулканічних плагіогранітів зеленокам'яних структур Середнього Придніпров'я.

Варто також ознайомитися з тезами доповідей, зроблених д-ром геол.-мінерал.

Фото 1. Учасники конференції. У першому ряду зліва директор ІГМР НАНУ, д-р геол.-мінерал. наук, член-кор. НАН України О. М. Пономаренко, в центрі першого ряду д-р геол.-мінерал. наук, професор, академік НАН України М. П. Щербак

наук І. Л. Жулановою (Північно-Східний комплексний науково-дослідний інститут Далекосхідного відділення РАН) Гранітоутворення в дорифейському структурному поверсі Верхояно-Чукотського геоблока; д-ром геол.-мінерал. наук Л. І. Ходоревською (Інститут експериментальної геології РАН). Гранітоутворення в породах океанічної кори: розвиток континентальної кори Землі. У цих працях розглядаються загальні питання формування гранітних утворень.

Учасники конференції після завершення пленарних засідань провели обговорення піднятих проблемних питань геології і рудоносності гранітоїдів, а також намітили шляхи їх вирішення. У подальшому 53 учасники брали участь у геологічній екскурсії “Гранітоїди Волинського і Дністерсько-Бузького мегаблоків Українського щита” (фото 2–10). Екскурсій-

ну програму розробили науковці ІГМР НАНУ Л. М. Степанюк, С. Г. Кривдік, Л. Л. Томурко, Н. М. Коновал і д-р геол. наук Київського національного університету А. В. Митрохін. Вона включала в себе ознайомлення в штучних розрізах (кар’єрах) і природних відслоненнях з гранітоїдами, що сформувалися в межах Волинського і Дністровсько-Бузького мегаблоків. У межах зазначених мегаблоків представлено гранітоїди, що сформувалися в різних РТ-умовах (житомирські, коростишевські і коростенські – амфіболітова фація; біотит-гранатові, іноді кордієритумісні бердичівські граніти – висока амфіболітова фація; гіперстен-біотит-гранатові (вінницити), антипертитові ендербіти і чарнокіти – гранулітова фація).

Великий інтерес до екскурсії проявили представники російської делегації,

Фото 2. У кар’єрі Пенізевицького щебзаводу № 31. Розкриті граніти, апортозити, габроїди і гібридні породи монцонітового і граносієнітового рядів

Фото 3. Пішки в кар'єр щебзаводу № 6, де розкриті анортозити, габро-анортозити, рудні порити і рапаківіподібні граніти. Коростенський плутон

Фото 4. Відслонення біотитових і біотит-гранатових бердичівських гранітів у Стрижанівському кар'єрі

Фото 5. Лісний кар'єр м. Коростишева. Порфіроподібні граніти коростишівського типу, бердичівський комплекс

Фото 6. Експедицію по кар'єру щебзаводу № 6 веде заступник директора ІГМР НАНУ, д-р геол. наук Л. М. Степанюк

Фото 7. Учасники екскурсії (справа наліво): директор ТОВ “Геотехнології”, канд. геол.-мінерал. наук С. В. Бухарєв, начальник департаменту ДСГНУ М. В. Гейченко, д-р геол. наук УкрДГРІ Л. В. Ісаков

Фото 8. Учасники конференції (справа наліво): д-р геол.-мінерал. наук В. П. Кирилюк (ЛНУ), д-р геол.-мінерал. наук Л. І. Ходоровська (ІЕМ РАН), д-р геол.-мінерал. наук І. Л. Жуланова (Далекосхідне відділення РАН), канд. геол. наук, докторант В. В. Сукач (ІГМР НАНУ)

Фото 9. Гаряча дискусія

Фото 10. Роботи з видобутку щебеню продовжено

що становили більше 50 % екскурсантів. Україна була представлена науковцями з наукових та учбових закладів міст Києва, Львова, Дніпропетровська, Одеси. У повному складі брала участь в екскурсії делегація з Грузії.

Екскурсія була організована і проведена ІГМР НАНУ на високому фаховому рівні, що засвідчує загальне задоволення учасників отриманою інформацією, яке було висловлене на загальному зібранні після її завершення.

Р у к о п и с о т р и м а н о 10.06.2013.